

Klinik Hemfirelik Uygulamalar?na Yönelik Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Klinik Hemfirelik Uygulamalar?na Yönelik Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24928>

Özet

Klinik Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Öz Düzenlemeli Öğrenme Ölçeği, hemşirelik öğrencilerinin klinik ortamdaki öğrenme süreçlerinde gösterdikleri öz düzenleme becerilerini değerlendirmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanmış bir ölçektir. Toplam 16 maddeden oluşan bu ölçek, öğrencilerin motivasyonları, stratejik yaklaşımları, çaba yönetimlerini ve klinik öğrenme deneyimlerini nasıl yönettiklerini ölçmeyi hedefler. Ölçeğin uyarlama ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi çalışması, Aydan Şenol (Baysan) tarafından 2018 yılında Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir **yüksek lisans tezi** kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Bu envanter, hemşirelik eğitiminde öğrencilerin klinik yeterliliklerini artırmada öz düzenlemenin rolünü anlamak ve öğrencilerin öğrenme stratejilerine yönelik geribildirim sağlamak için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Öz düzenlemeli öğrenme, klinik hemşirelik, hemşirelik eğitimi, psikometri, uyarlama, öğrenci değerlendirme.

Yazarlar

Aydan Baysan (Şenol)

Amaç

Bu ölçek, hemşirelik öğrencilerinin zorlu ve dinamik klinik ortamlarda bilgi ve becerilerini nasıl edindiklerini ve uyguladıkları belirleyen **öz düzenlemeli öğrenme** süreçlerini sistematik olarak ölçmek amacıyla uyarlanmıştır. Temel amaç, öğrencilerin öğrenme hedefleri belirleme, çabaları sürdürme, kaynakları organize etme ve sonuçları değerlendirme yeteneklerini değerlendirmektir.

Ölçek, öğrencilerin klinik uygulamalara yönelik motivasyon düzeylerini, kendi başlarına öğrenme becerilerini ve önceden edindikleri teorik bilgileri pratik deneyimlerle ne ölçüde ilişkilendirebildiklerini tespit etmeye yardımcı olarak, eğitimcilerin pedagojik yaklaşımları bu bulgular doğrultusunda şekillendirmesine olanak tanır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini aktif olarak yönetme becerisi olan **Öz Düzenlemeli Öğrenme** (ÖDÖ)'dir. Öz düzenlemeli öğrenme, öğrencinin bilişsel,

motivasyonel ve davranışsal olarak kendi öğrenme sürecine katkıları ifade eder.

Klinik hemşirelik bağlamında bu yapı, öğrencilerin klinik becerileri uygularken karşılaştıkları zorluklarla başa çıkma, bilgiyi deneyimle ilişkilendirme ve başarımsız uygulama yapma yeteneklerini kapsar. Bu, öğrencilerin mesleki yeterliliğe ulaşmada kritik bir rol oynayan **metakognitif** farkındalığı ve öz-yeterliliği içerir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Şenol (2018) tarafından yürütülen uyarlama çalışması yapıldığı yüksek lisans tezi kapsamında detaylı olarak incelenmiştir. Bu çalışmalar genellikle yapı geçerliliğini belirlemek için **faktör analizi** yöntemlerini (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) ve ölçüt bağımlı geçerliliği desteklemek için ilgili diğer ölçümlerle korelasyon analizlerini içerir.

Spesifik geçerlik katsayıları, faktör yükleri ve model uyum indeksleri tezin orijinal metninde sunulmuş olup, ölçeğin klinik hemşirelik uygulamalarına yönelik öz düzenlemeli öğrenme yapısını Türkçe örneklemede yeterince temsil ettiğini göstermek hedeflenmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri de uyarlama çalışmasında gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik çalışmaları kapsamında, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **Cronbach Alfa** güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeği oluşturan 16 maddenin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü işaret eder.

Çalışmada ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını (test-tekrar test güvenirliği) inceleyen ek analizler de yapılmış olabilir. Bu analizler, ölçeğin hemşirelik öğrencilerinin öz düzenleme düzeylerini güvenilir ve kararlı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaya amaçlanmıştır.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin orijinal yapısını Türkçe örneklemede korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu analizler, 16 maddenin klinik öğrenmedeki öz düzenlemeyi temsil eden alt boyutlara ayrılıp ayrılmadığını belirlemiştir. Faktör yapısı, öğrencilerin klinik becerilere yönelik tutumları, motivasyonları ve uygulama stratejilerini içeren boyutlar ortaya koymuştur.

Eğer orijinal ölçek çok boyutlu ise, uyarlama çalışmasında da bu çok boyutlu yapıyı destekleyen faktör yapısının elde edilmesi, ölçeğin yapı geçerliliğine önemli bir katkı sağlamaktadır. Analiz sonuçları, ölçeğin klinik ortamdaki öğrenme stratejilerini ve motivasyonel inançları ölçmede

kullanılan boyutların doğrulamalarıdır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Biçim: 16 maddeden oluşan ve 5 dereceli Likert tipinde yanıtlanan bir öz bildirim envanteridir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Hemşirelik öğrencileri.

Yaş Grubu: Üniversite düzeyindeki genç yetişkinler (genellikle 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Klinik hemşirelik uygulamalarına katılan lisans veya ön lisans hemşirelik programı öğrencileri.

Test Metodolojisi: Katılımcıların, klinik uygulamalar sırasındaki öğrenme tutumları ve davranışları hakkındaki ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduklarını belirttiği derecelendirme ölçeği yöntemi kullanılmıştır. Derecelendirme sistemi şöyledir: **5'li Likert Tipi** (Tamamen Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Tamamen Katılıyorum (5)).

Anahtar Kelimeler

Öz düzenleme, klinik beceri, hemşirelik uygulamaları, öğrenci değerlendirme, likert ölçeği, metakognisyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Sorumlu yazar Aydan Baysan (enol) ile iletişimi için kullanılan e-posta adresi: aydanbaysan@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, A. enol'un yüksek lisans tezi çalışması kapsamında **2018** yılında uyarlanmış ve kullanılmaya başlanmıştır. Ölçeğin kullanılması için telif hakkı ve izinler konusunda kesin bilgi edinmek amacıyla sorumlu yazar Aydan Baysan (enol) ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle tez yazarının iznine tabidir.

Kaynaklar

Şenol, A. (2018). *Klinik hemşirelik uygulamalarına yönelik öz düzenlemeli öğrenme ölçeğinin geçerlik güvenirliğinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tezin Ulusal Tez Merkezi kaydına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [klinik-hemsirelik-uygulamalarina-yonelik-oz-duzenlemeli-ogrenme-olcegi-toad.pdf](http://www.klinik-hemsirelik-uygulamalarina-yonelik-oz-duzenlemeli-ogrenme-olcegi-toad.pdf)

Klinik Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Öz Düzenlemeli Öğrenme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek toplam **16 madde** içermektedir. Aşağıda ölçekten örnek maddeler sunulmuştur:

"Zor olmasına rağmen klinik hemşirelik uygulamalarını severim."

"Klinik hemşirelik uygulamalarında hemşirelik becerilerini kendi başıma uygulardım."

"Önceden edinmediğim bilgileri klinik hemşirelik uygulamalarındaki deneyimlerimle ilişkilendirmeye çalışırım."